

పరిచయం

నిర్గమకాండము దేవుని ఆదీనంలో ఒక దేశము యొక్క జననమును, అనగా ఒక దైవ పరిపాలన రాజ్యము యొక్క ఆరంభమును లిఖిస్తుంది. అబ్రాహాము సంతతివారు దేవుని ఉద్దేశముల కొరకు విమోచించబడిన దేవుని ప్రజలయ్యారు.

ఈ పుస్తకము ఆదికాండమును మిగిలిన పాత నిబంధనతో జతపరుస్తుంది. ఒకరు ఆదికాండము మాత్రమే చదివితే, “తరువాత ఏమి జరిగింది? అబ్రాహాము, ఇస్సాకు, యాకోబులకు చేయబడిన వాగ్దానాలు నెరవేరాయా?” అని అడుగుతారు. ఈ ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చుటలో నిర్గమకాండము సహాయపడుతుంది. అబ్రాహాము సంతతివారు ఐగుప్టులో గొప్ప దేశమయ్యారని, తరువాత దేవుడు వారిని బానిసత్వము నుండి విడిపించాడని ఇది పాఠకునికి చెబుతుంది. వారు ఆయన ప్రజలయ్యారు, ఆయన ఆజ్ఞల ద్వారా పాలించబడ్డారు. మరొక వైపు, ఒక విద్యార్థి కేవలం చారిత్రక పుస్తకాలు (యెహోషువ-ఎస్తేరు) లేక ప్రవక్తల యొక్క రచనలు మాత్రమే చదవవలసియుంటే, “ఈ ప్రజలు ఎవరు? వారు ఎక్కడ నుండి వచ్చారు? ప్రవక్తలు తరచుగా వారిని ఎందుకు ఖండించారు? దేవుడు వారిపై అంత శ్రద్ధ ఎందుకు చూపాడు?” అని ఆశ్చర్యపోతారు. వీరు ఐగుప్టు నుండి దేవుడు విడిపించిన ప్రజలు అని చెబుతూ నిర్గమకాండము ఈ ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇస్తుంది. ఈ విధంగా, నిర్గమకాండము పితరులు మరియు ప్రవక్తల మధ్య ఒక వంతెనగా ఉంది.

పేరు మరియు వర్గీకరణ

ఆంగ్ల బైబిల్ లోని “Exodus” అను పేరు హెబ్రీ బైబిల్ యొక్క పురాతన గ్రీకు వెర్షన్ అయిన Septuagint (LXX) నుండి ఉత్పన్నమైనది. నిర్గమ. 19:1లో ఉన్న గ్రీకు పదమునకు ἔξοδος (ἔξοδος, *exodus* నుండి), “నిర్గమము” అని అర్థం. కాబట్టి, ఈ పుస్తకము యొక్క పేరు దానిలోని ముఖ్యమైన సన్నివేశమును - ఐగుప్టు నుండి ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క నిర్గమము - పురస్కరించుకొని ఇవ్వబడింది.

హెబ్రీ బైబిల్ లో, వాక్యము యొక్క మొదటి రెండు అక్షరాల *וְעַל* (*ve'ellesh*moth*) ఆధారంగా ఈ పుస్తకము పిలువబడింది. ఈ హెబ్రీ శీర్షికను “మరియు ఆ పేర్లు ఇవి” అని లేక సులువుగా “పేర్లు” అని అనువదించవచ్చు.¹

నిర్గమకాండము పంచకాండములోని (Pentateuch) రెండవ పుస్తకము. “ఐదు చుట్టు ప్రతులు”² అను అర్థము కలిగిన రెండు గ్రీకు పదముల నుండి వెలువడిన “Pentateuch” అను పదము పాత నిబంధనలోని మొదటి ఐదు పుస్తకములను సంగీధిస్తుంది (ఆదికాండము-ద్వితీయోపదేశకాండము). యూదులు మరియు

కైస్తవులు ఈ ఐదు పుస్తకాలను హెబ్రీ బైబిల్ లోని “ధర్మశాస్త్రము,” లేక “టోరా” (תורה) అని పిలుస్తారు.³ ఈ పుస్తకాల యొక్క రచయిత మోషే అని భావిస్తారు కాబట్టి వీటిని మోషే పుస్తకాలు అని కూడా గుర్తిస్తారు.

ఉద్ఘాటన

నిర్గమకాండము ముఖ్యముగా ఇశ్రాయేలీయుల నిర్గమము, లేక ఐగుప్తు నుండి ప్రయాణమై బయలుదేరుట గూర్చి మాట్లాడుతుంది. నిర్గమన ఇశ్రాయేలు చరిత్రలో అతి ప్రాముఖ్యమైన సన్నివేశం. దేవునిచే పిలువబడిన మరియు ఆశీర్వదించబడిన ప్రజలని అది ఇశ్రాయేలుకు నిర్వచనం ఇచ్చింది. “ఇశ్రాయేలీయులు ఎవరు?” వారు దేవుడు ఐగుప్తు నుండి విడిపించిన ప్రజలు. “వారి దేవుడైన యెహోవా ఎవరు?”⁴ ఆయన వారిని ఐగుప్తు నుండి విమోచించిన దేవుడు.

“నిర్గమము” ఈ సన్నివేశమునకు ఉత్తమ పదము కాకపోవచ్చు. ఇశ్రాయేలీయులు ఒక రోజు ఐగుప్తును విడిచిపెడదామని నిర్ణయించుకొని సులువుగా “బయటకు వచ్చుట” కాదు ఇది. అయితే దేవుడు తన శక్తి మరియు బలముతో వారిని ఐగుప్తు నుండి బయటకు తెచ్చాడు. కాబట్టి, “విమోచన” అనునది ఇశ్రాయేలీయులు ఐగుప్తును విడిచినప్పుడు జరిగిన సన్నివేశాలను గూర్చి మాట్లాడుటకు ఉత్తమ పదము. ఇశ్రాయేలీయులు “బయటకు వెళ్లుట” వారి సొంత శక్తితో జరిగినది కాదని అది దేవుని కార్యమని నిర్గమకాండము స్పష్టము చేస్తుంది.

అంతేగాక, ఇశ్రాయేలీయుల విమోచనతో ఈ పుస్తకము ముగియదు; ఇశ్రాయేలీయులతో దేవుడు చేసిన నిబంధనను గూర్చి కూడా ఇది చెబుతుంది. ఈ నిబంధనలో జీవించుటకు నియమాలు మరియు ఆజ్ఞలు ఇమిడియున్నాయి. ప్రత్యక్షపు గుడారమును నిర్మించుటకు హెచ్చరికలు కూడా దానిలో ఇవ్వబడ్డాయి.

దేవుడు తన కరుణతో తన ప్రజలను ఐగుప్తు బానిసత్వము నుండి విడిపించుటను, వారితో చేసిన నిబంధనను, వారికి ధర్మశాస్త్రమును ఇచ్చుటను, మరియు వారి మధ్యలో ఆయన నివసించుటకు స్థలముగా వారికి ప్రత్యక్షపు గుడారమును ఇచ్చుటను నిర్గమకాండము వివరిస్తుంది.

రచయిత

మోషే నిస్సందేహంగా నిర్గమకాండము యొక్క రచయితగా ఉన్నాడు. నిర్గమకాండములో ఆయన పుస్తకము యొక్క రచయితగా గుర్తించబడనప్పటికీ, దేవుని ద్వారా ఇవ్వబడిన ఆజ్ఞలను వ్రాసినవానిగా ఆయన గుర్తించబడ్డాడు (24:4; 34:27; చూడండి 17:14). అదే విధంగా, పంచకాండములో ఇతర చోట్ల ఆయన రచయితగా గుర్తించబడ్డాడు (సంఖ్యా. 33:1, 2; ద్వితీ. 1:1). మోషే తనను గూర్చి వ్రాసినని యేసు స్వయంగా ఆయనను సంబోధించాడు: “అతడు నన్ను గూర్చి వ్రాసిన గనుక మీరు మోషేను నమ్మి నట్లయిన నన్నును నమ్ముదురు. మీరతని లెఖనములను నమ్మినియెడల నా మాటలు ఏలాగు నమ్ముదురనెను” (యోహాను 5:46, 47).

ధర్మశాస్త్రమును మోషే వ్రాసినని క్రొత్త నిబంధన చెప్పట (మత్తయి 19:8; యోహాను 7:19; అపొ. 3:22; రోమా. 10:5) నిర్గమకాండముతో సహా పంచకాండము అంతటికీ ఆయన రచయిత అని అంగీకరించుటకు ఆధారమును ఇస్తుంది. యేసును గూర్చి ఫిలిప్పు ఇలా అన్నాడు, “ధర్మశాస్త్రములో మోషేయు ప్రవక్తలును ఎవరిని గూర్చి వ్రాసిరో ఆయనను కనుగొంటిమి; ఆయన యోసేపు కుమారుడైన నజరేయుడగు యేసు” (యోహాను 1:45). సుమార్తలు మోషే వ్యాఖ్యలను మరియు “మోషే పుస్తకములను” సూచించుచున్నాయి (చూడండి మార్కు 7:10; 12:26; లూకా 2:22, 23; 20:37).

అవును, పంచకాండము యొక్క రచయిత మోషే అని అంగీకరించుట మోషే తరువాత వచ్చిన శాస్త్రులు కొన్ని చోట్ల లేఖనములో మార్పు చేర్పులు చేసియుండవచ్చు అనే సాధ్యతను రద్దుచేయదు. అంతేగాక, మోషే స్వయంగా ధర్మశాస్త్రమును వ్రాయుటకు మునుపటి ప్రతులను ఉపయోగించియుండవచ్చు. (అధిక సమాచారం కొరకు, చూడండి *అనుబంధం: నిర్గమకాండము యొక్క రచయిత.*)

తేది

ఈ పుస్తకము యొక్క తేది సుమారుగా ఐగుప్తు నుండి నిర్గమన సమయానికి చెందినది కావచ్చు. Ronald F. Youngblood ఇలా అన్నాడు, “మోషే పుస్తకమును సమకూర్చిన కాలం ఇశ్రాయేలీయులు సీనాయి ఎడారి ప్రాంతములో ప్రయాణం చేసిన కాలము కావచ్చు.”⁵ నిర్గమకాండము యొక్క తేదిని గూర్చి నేటి పండితులు వేర్వేరు ఆలోచనలు కలిగియున్నారు. పురావస్తుశాస్త్ర రుజువుల ఆధారంగా, చాలా మంది వ్యాఖ్యానకర్తలు నిర్గమకాండము యొక్క తేది సుమారుగా క్రీ.పూ. 1290 (తరువాత తేది) అని చెబుతారు. బైబిల్ ఆధారం కారణంగా, మరికొందరు రచయితలు క్రీ.పూ. 1445ను (తరువాత తేది) ఎక్కువ సమర్థిస్తారు. (అధిక సమాచారం కొరకు చూడండి, *అనుబంధం: నిర్గమకాండము యొక్క తేది.*)

చారిత్రక సందర్భం

నిర్గమకాండము ఒక పెద్ద భాగములో ఒక భాగము. దాని కథ ఎలాంటి అంతరాయం లేకుండా, ఆదికాండములో వ్రాయబడిన సన్నివేశాలను అనుసరిస్తుంది. నిర్గమకాండము యొక్క హెబ్రీ లేఖనము ఒక సముచ్చయంతో ఆరంభమవుతుంది (גַּמְלוֹת מִצְרָיִם, *w' elleh sh'emoth*, “మరియు పేర్లు ఇవి”), మరియు ఈ పుస్తకము ఆదికాండమునకు కొనసాగింపుగా ఉన్నది అని సూచిస్తుంది. తరువాత లేవీయకాండము, సంఖ్యాకాండము, మరియు ద్వితీయోపదేశకాండము కథను ముందుకు తీసుకొనివెళ్తాయి. వాస్తవానికి, రూతు మినహా పాత నిబంధనలోని మిగిలిన మొదటి పన్నెండు పుస్తకాలు (ఆదికాండము-2 రాజులు) ఒక కొనసాగు కథను చెబుతాయి.

ఈ పుస్తకము కూడా ఐగుప్తులోని యాకోబు కుటుంబముతో (ఇశ్రాయేలీయులు) ఆరంభమవుతుంది. వీరు ఫలింది అభివృద్ధి చెంది ఐగుప్టుయులకు బానిసలయ్యారు.

మోషేను తన నోటి బూరగా ఉపయోగించుకొని, తన ప్రజలను వెళ్లటకు అవకాశమిచ్చుటకు ఐగుప్తు రాజైన ఫరోను బలపెట్టుటకు అద్భుత కార్యములను (పది తెగుళ్లు) ఉపయోగించి దేవుడు ఇశ్రాయేలును విడిపించిన విధానమును ఈ పుస్తకం చెబుతుంది. దేవుడు ఆ జనాంగమును ఎర్ర సముద్రము నుండి విమోచించి మార్గములో వారి అవసరతలు అన్ని తీరుస్తూ వారిని సీనాయి పర్వతము యొద్దకు తీసుకొనివచ్చాడు. అక్కడ ఆయన ఇశ్రాయేలుతో ఒక నిబంధన చేశాడు. నిబంధన యొక్క హెచ్చరికలు మిగిలిన పుస్తకములో (మరియు పంచకాండములో ఇతర భాగములలో) ఉన్న నియమాలుగా ఉన్నాయి, మరియు ప్రత్యక్షపు గుడారమును కట్టుటకు హెచ్చరికలు కూడా దీనిలో ఉన్నాయి. ప్రత్యక్షపు గుడారమును నిర్మించుటను గూర్చిన కథను చెబుతూ ఈ పుస్తకము కొనసాగుతుంది - ఇశ్రాయేలీయులు బంగారు దూడను ఆరాధించు విగ్రహారాధన ద్వారా అంతరాయం ఏర్పడిన కథనం - మరియు ప్రత్యక్షపు గుడారము యొక్క నిర్మాణం మరియు నిలబెట్టుటతో ముగుస్తుంది.

పంచకాండములోని ఇతర భాగములతో

నిర్గమకాండము యొక్క అనుబంధం

Terence E. Fretheim ఇలా అన్నాడు, “నిర్గమకాండము ఒంటరిగా నిలబడలేదు కాని అది పెద్ద పంచకాండములో ఒక ‘అధ్యాయము’ . . . నిర్గమకాండమును పంచకాండమునకు కేంద్రముగా సంబోధించవచ్చు.”⁶ అనేక విధములుగా నిర్గమకాండము ఆదికాండముకు అనుబంధం కలిగియున్నది:

1. నిర్గమ. 1:1-5 ఐగుప్తులోని ప్రజలను ఆదికాండములో ఉన్న పితరులతో గుర్తిస్తుంది; ఈ వాక్య భాగము ఆది. 46:8-27లో ఉన్న వంశావళికి కుదింపు రూపముగా ఉంది.
2. ఆది. 12:10-20లో ఐగుప్తుకు అబ్రాహాము చేసిన మునుపటి యాత్ర నిర్గమకాండములో ఇశ్రాయేలు యొక్క అనుభవాలకు పూర్వగామిగా ఉంది.
3. ఇశ్రాయేలు యొక్క బానిసత్వము మరియు విమోచన ఆదికాండము 15:13, 14లో మరియు మరలా 46:3, 4లో ముందుగా చెప్పబడినవి.
4. నిర్గమకాండములో ఇశ్రాయేలు దేవుడు తన్ను తాను అబ్రాహాము, ఇస్సాకు, మరియు యాకోబు దేవునిగా గుర్తించుకొనుచున్నాడు (నిర్గమ. 6:2, 3).
5. పితరులకు ఇవ్వబడిన వాగ్దానములు - ముఖ్యముగా భూమిని గూర్చిన వాగ్దానం - నిర్గమకాండములో తరచుగా ప్రస్తావించబడెను (చూడండి నిర్గమ. 2:24; 6:4, 5, 8).
6. ఆదికాండములో ప్రముఖ పాత్ర పోషించిన యోసేపు, నిర్గమకాండము 1లో సంబోధించబడెను. అతని ఎముకలు కనానుకు తిరిగి తీసుకొనివెళ్లెను అను విషయం - ఆది. 50:24, 25లో తాను కోరిన దానికి అనుగుణంగా - నిర్గమ.

13:19లో వ్రాయబడినది.⁷

నిర్గమకాండము పంచకాండములోని ఇతర భాగాములతో కూడా దగ్గర అనుబంధం కలిగియున్నది.⁸ లేవీయకాండము సీనాయి పర్వతము యొద్ద ధర్మశాస్త్రము ఇవ్వబడిన కథను కొనసాగిస్తూ యాజకత్వము యొక్క పవిత్రపరచుటను వ్రాస్తుంది, మరియు దీనికి సంబంధించిన హెచ్చరికలు నిర్గమ. 29లో ఉన్నాయి. ఇశ్రాయేలు సీనాయిని విడచి వాగ్దాన దేశమునకు వెళ్లుటను సంఖ్యాకాండము అనుబంధపరుస్తుంది. ద్వితీయోపదేశకాండములో మోషే ప్రజలకు నిర్గమకాండములో వ్రాయబడిన అనుభవాలను జ్ఞాపకం చేస్తున్నాడు.

ఉద్దేశము

నిర్గమకాండము యొక్క ఉద్దేశము ఏమిటి? ఈ పుస్తకములో మూడింతల ఉద్దేశం ఉంది.

మొదటిగా, అది ఇశ్రాయేలు యొక్క విమోచనను⁹, అబ్రాహాముతో తాను చేసిన వాగ్దానములకు అనుగుణంగా మానవజాతిని రక్షించాలనే¹⁰ దేవుని ప్రణాళిక యొక్క కొనసాగు కథలోని భాగముగా ప్రకటిస్తుంది. దేవుడు అబ్రాహాము సంతానమును గొప్ప దేశముగా ఎలా చేశాడో, ఐగుప్తు బానిసత్వము నుండి ప్రజలను ఎలా విడిపించాడో, మరియు వారి మధ్యలో నివసించుటకు ఎలా వచ్చాడో నిర్గమకాండము సంబంధితము చేస్తుంది. ఈ పుస్తకము యొక్క నిర్మాణం పుస్తకము యొక్క ఉద్దేశమునకు ఒక జాడను ఇస్తుంది. దాని ఆరంభములో ఇశ్రాయేలీయులు బానిస ప్రజలుగా చూపబడిరి. పుస్తకము చివరికి, పూర్తి చేయబడిన ప్రత్యక్షపు గుడారములో దేవుడు నివసించుటకు సిద్ధముగా ఉన్న ఆయన ద్వారా విమోచించబడిన ప్రజలుగా ఇశ్రాయేలీయులు చూపబడిరి. పుస్తకము యొక్క చివరి పేరా ఇలా చెబుతుంది, “అప్పుడు మేఘము ప్రత్యక్షపు గుడారమును కమ్మగా యెహోవా తేజస్సు మందిరమును నింపెను” (40:34). దేవుడు ఇశ్రాయేలుతో ఉంటాడు అనే గొప్ప మాటతో నిర్గమకాండము ముగుస్తుంది.

రెండవది, ఆ సమయము మొదలు ఇశ్రాయేలుతో దేవుని వ్యవహారములన్నిటికీ మూలముగా ఉన్న నిబంధనను అది వ్రాస్తుంది. మిగిలిన పాత నిబంధన అంతా ఈ నిబంధన ఆధారంగా అర్థం చేసుకోవాలి. నిర్గమ. 19:3-6 చెబుతుంది,

మోషే దేవునియొద్దకు ఎక్కిపోవగా యెహోవా ఆ పర్వతము నుండి అతని పిలచి - నీవు యాకోబు కుటుంబికులతో ముచ్చటించి ఇశ్రాయేలీయులకు తెలుపవలసిన దేవునిగా - నేను ఐగుప్తీయులకు ఏమి చేసితినో, మిమ్మును గద్ద రెక్కలమీద మోసి నా యొద్దకు మిమ్ము నెట్లు చేర్చు కొంటినో మీరు చూచితిరి. కాగా మీరు నా మాట శ్రద్ధగా విని నా నిబంధన ననుసరించి నడిచినయెడల మీరు సమస్తదేశ జనులలో నాకు స్వకీయ సంపాద్యమగుదురు. సమస్తభూమియు నాదేగదా. మీరు నాకు యాజక రూపమైన రాజ్యముగాను పరిశుద్ధమైన జనముగాను ఉండురని చెప్పుము; నీవు

ఇశ్రాయేలీయులతో పలుకవలసిన మాటలు ఇవే అని చెప్పెను.

“అందుకు ప్రజలందరు - యెహోవా చెప్పినదంతయు చేసెదమని యేకముగా ఉత్తరమిచ్చిరి” (19:8). నిబంధన ఇది: ఇశ్రాయేలు ఆయన చిత్తమును చేసినయెడల ఇశ్రాయేలు తన ప్రజలవృత్తాని దేవుడు చెప్పెను. ఇశ్రాయేలు ఆ షరతులను అంగీకరించెను. చరిత్రలో తరువాత, ఇశ్రాయేలు దేవునితో నిబంధన చేయుటను గూర్చి మాట్లాడినప్పుడు, ఇశ్రాయేలు నూతనమైన లేక వేరైన నిబంధన చేయుచున్నాడని అర్థము కాదుగాని, ఇశ్రాయేలు సీనాయి పర్వతము యొద్ద చేసిన సమర్పణను పునరుద్ఘాటిస్తుంది.

నిర్గమ. 19^ల ఉన్న నిబంధన ఎంత ప్రాముఖ్యమైనది అంటే ఆ ఒప్పందం ఆధారంగా పాత నిబంధన అంతటిని అర్థం చేసుకొనవలసియున్నది. ఇశ్రాయేలు దేవుని మాట వినుచు నిబంధనను పాటించినంత వరకు, ఆయన ఇశ్రాయేలును నమ్మకముగా దీవించెను అని పాత నిబంధన చరిత్ర చూపిస్తుంది. ఇశ్రాయేలు అవిధేయత చూపినప్పుడు (ఇది చాలా సార్లు జరిగింది), దేవుడు ఇశ్రాయేలును శిక్షించాడు. ఇశ్రాయేలుకు ప్రవక్తలు ఇచ్చిన హెచ్చరికలకు మరియు శిక్షలకు ఇశ్రాయేలుతో దేవుని యొక్క నిబంధన అనుబంధం ఆధారముగా ఉంది.¹¹

మూడవది, దానిలో దేవుని ధర్మశాస్త్రము ఉంది, మరియు అది నిబంధన నుండి వెలువడింది. నిబంధనను స్థిరపరచుట మరియు ధర్మశాస్త్రమును ఇచ్చుట ఐగుప్తు నుండి అద్భుత విమోచన తరువాత జరిగాయి కాబట్టి, వారి విమోచనకు తోడుగా కొన్ని బాధ్యతలు కూడా వచ్చాయని నిర్గమకాండము ఇశ్రాయేలీయులకు జ్ఞాపకం చేసింది. ఆ బాధ్యతలు మోషే ద్వారా సీనాయి పర్వతము యొద్ద దేవుడిచ్చిన ధర్మశాస్త్రములో చెప్పబడెను.

సాహిత్య రకము

పుస్తకమును సరిగా అర్థము చేసుకొనుటకు, నిర్గమకాండము ప్రాముఖ్యంగా వివరణాత్మక చరిత్రయని మనం గుర్తించాలి. పుస్తకములో పద్యభాగము మరియు అతిద్విష్టమైన చట్ట నియమాలు ఉన్నాయి, కాని పద్యభాగం మరియు చట్ట నియమాలు రెండు కథన రూపములో అమర్చబడ్డాయి. కాబట్టి, రచయిత ఉపయోగించిన కథన ప్రణాళికలను విద్యార్థి గ్రహించాలి. పుస్తకములో కనిపించు పద్యములు ఇవే:

(1) పరిచయ వాక్యాల (అంశ వాక్యాలను పోలినవి) మరియు సారంశ వాక్యాల ఉపయోగం. నేటి శ్రద్ధగల రచయిత వలెనె, ఎవరు ఎక్కడ ఎప్పుడు ఏమి చేశారు అనే విషయములను ఆరంభములోనే రచయిత పాఠకులకు చెప్పాడు. ఒక పేరా లేక భాగం యొక్క చివరిలో, తాను వివరించిన దానిని సారంశ రూపంలో చెప్పాడు.

(2) సాహిత్య పద్యముల యొక్క ఉపయోగం, మూల పదములు మరియు వాక్యములు, మరియు సాహిత్య రూపము వంటివి. మూల పదములు మరియు వాక్యములు కథన భాగం యొక్క ఆరంభమును మరియు అంతమును సూచించుటకు ఉపయోగించేవారు. సాహిత్య రూపములను వ్యాఖ్యమును చూపుటకు

ఉపయోగించేవారు. “సాహిత్య రూపము [Chiasmus]” లేక తలక్రిందల సమాంతరత అనునది, “తలక్రిందల క్రమమును లేక సాహిత్య భాగములో . . . ఉన్న సమాంతర పదములు లేక ఆలోచనలను చిత్రించుటకు χ (Chi) అను గ్రీకు పదము మీద ఆధారపడియున్న లాటిన్ పదము.”¹² ఒక సాహిత్య రూప నిర్మాణంలో, మార్కు 2:27లో వలె సమాంతర ఆలోచనలు ABBA క్రమములో అమర్చబడెను: “విశ్రాంతిదినము [A1] మనుష్యులకొరకే నియమింపబడెను [B1] గాని మనుష్యులు [B2] విశ్రాంతిదినము కొరకు నియమింపబడలేదు [A2].”

(3) పునరావృత్తం యొక్క ఉపయోగం. ఇతర పురాతన రచయితల వలె రచయిత పునరావృత్తమును ఉపయోగించాడు. ఉదాహరణకు, అతడు విశ్రాంతి దిన ఆజ్ఞను క్లుప్త సారాంశ ప్రతిపాదనలతో సహా ఆరు సార్లు పునరావృత్తం చేశాడు, ప్రత్యక్షపు గుడారము యొక్క నిర్మాణమును గూర్చిన వివరాలు ఐదు సార్లు ఇచ్చాడు.¹³ నేటి పాఠకులు పునరావృత్తమును నిప్పుభావంగా చూస్తారు. కాని, నిర్గమకాండము యొక్క రచయిత ఇది అవసరమని తలచాడు. ఎందుకు? వక్కాణమునకు పునరావృత్తం విలువైనది అనునది ఒక కారణం; పునరావృత్తం చేయబడినది ముఖ్యమైనదిగా ఎంచబడినది అని నేటి పాఠకులు ఊహించవచ్చు. మరొక కారణం ఏమనగా, పురాతన కాలంలో రచనలు సామాన్య ప్రజలకు సులువుగా లభ్యమయ్యేవి కావు. చాలా వరకు, ప్రజలు సందేశాలు బోధించుట మరియు వినుట జరిగిన మౌఖిక సంస్కృతులలో నివసించేవారు. నిర్గమము యొక్క సందేశమునకు ఇశ్రాయేలీయులు శ్రోతలుగా ఉన్నారు. వారు మొదటిగా నిర్గమకాండమును “చదివినప్పుడు” వారు స్వయంగా దానిని చదవలేదుగాని, వేరే వారు చదవగా వారు విన్నారు. అట్టి సందర్భంలో, వినుచున్నవారు సందేశమును జ్ఞాపకముంచుకొనుటకు దానిని పునరావృత్తం చేయుట చాలా అవసరం. అదే విధంగా, కొన్ని సార్లు వేర్వేరు మూలముల నుండి వచ్చాయని సూచించు ఈ పునరావృత్తాలు, కేవలం రచయిత యొక్క రచనా శైలిని మరియు తన సాహిత్య ఉద్దేశమును పొందుకోవాలనే ఆయన కృషిని సూచిస్తాయి.

ఆధునిక పాఠకులకు దీని విలువ

నేటి పాఠకులకు నిర్గమకాండము చాలా విలువైనది.

అది లేకుండా, మనం నేడు క్రొత్త నిబంధనలో చూస్తున్న అనేక విషయాలను అర్థం చేసుకోలేము. యేసు మోషే వంటి ప్రవక్త (అపొ. 3:19-23). నిర్గమకాండము లేకుండా, ఈ ఆలోచనను ఎవరైనా అర్థం చేసుకోగలరా? బలుల వ్యవస్థ కలిగియున్న ప్రత్యక్షపు గుడారం, క్రైస్తవ వ్యవస్థకు ఒక “చాయ”గా ఉంది (హెబ్రీ. 10:1). ప్రత్యక్షపు గుడారము యొక్క నిర్మాణంలో ఏమేమి ఇమిడియున్నాయో తెలియకుండా అట్టి సత్యమును మనం అభినందించగలమా? పాత నిబంధన కాలంలో ఇశ్రాయేలీయుల వలె, క్రైస్తవులు “దేవుని సొత్తైన ప్రజలైయున్నారు” (1 పేతురు 2:9). నిర్గమకాండము లేకుండా, అట్టి సత్యమును మనం అభినందించగలమా?

నిర్గమకాండము లేకుండా, నేటి ప్రజలు దేవుని గూర్చిన సరైన అవగాహన

కలిగియుండలేరు. మానవజాతి దేవుని అర్థము చేసుకొనుటకు ఉపయోగపడుటకు బైబిల్ వ్రాయబడినది. నిర్గమకాండము దేవుని గూర్చి చాలా విషయాలు బోధిస్తుంది: ఆయన పరిశుద్ధత మరియు న్యాయం మరియు బాధింపబడువారి పట్ల ఆయన ఆసక్తి, ఆయన ప్రేమ మరియు కృప మరియు కరుణను గూర్చి, ఆయన దీర్ఘశాంతము మరియు దయాళత్వమును గూర్చి, ఆయన ఉగ్రత మరియు పాపమునకు ఆయనిచ్చు శిక్షను గూర్చి.

నిర్గమకాండము లోకుండా, దేవుడు తన ప్రజల నుండి ఏమి ఆశించుచున్నాడో గ్రహించుట మరింత కష్టమవుతుంది. నిర్గమకాండము యొక్క విశేష నియమాలు క్రైస్తవ యుగము వారికి వర్తించకపోయినప్పటికీ, అన్ని యుగముల ప్రజల నుండి దేవుడు తన పట్ల నమ్మకత్వమును మరియు విధేయతను మరియు ఇతర మానవుల పట్ల ప్రేమను ఆశించుచున్నాడని నిర్గమకాండము నుండి మనం తెలుసుకొనవచ్చు.

సంక్షిప్త వర్ణనలు

ఈ పుస్తకమును రెండు భాగాలుగా విభజించవచ్చు:

- I. విమోచన (1-18)
- II. నిబంధన (19-40)
 - A. నిబంధన మరియు ఆజ్ఞలు (19-24)
 - B. ప్రత్యక్ష గుడారము యొక్క నిర్మాణం (25-40)

ఇతర సంక్షిప్త వర్ణనలు కూడా సాధ్యమే. Warren W. Wiersbe దేవుడు మరియు తన ప్రజల మధ్య ఉన్న అనుబంధం ఆధారంగా ఈ పుస్తకమును విభజించాడు:

- I. విమోచన: దేవుడు తన ప్రజలను విడిపించాడు (1-18)
- II. నిబంధన: దేవుడు తన ప్రజలపై యాజమాన్య హక్కుదారుడని చెప్పుకున్నాడు (19-24)
- III. ఆరాధన: దేవుడు తన ప్రజల మధ్య నివసించాడు (25-40)¹⁴

“దేవుని ప్రజలైన ఇశ్రాయేలు పంచుకున్న అనుభవాల” ఆధారంగా ఈ క్రింది విధంగా పుస్తకమును విభజించుట మరొక సాధ్యత:¹⁵

- I. దేవుని ప్రజలు విమోచించబడిరి (1:1-13:16)
- II. దేవుని ప్రజలు నడిపించబడిరి (13:17-18:27)
- III. దేవుని ప్రజలు నిబంధన ప్రజలుగా చేయబడిరి (19-24)
- IV. దేవుని ప్రజలకు ప్రత్యక్ష గుడారమును గూర్చిన హెచ్చరికలు ఇవ్వబడెను (25-31)

V. దేవుని ప్రజలు పాపములో: బంగారు దూడ (32-34)

VI. దేవుని ప్రజలు ప్రత్యక్ష గుడారమును నిర్మించుట (35-40)

సూచనలు

¹William Sanford LaSor, David Allan Hubbard, and Frederic William Bush, *Old Testament Survey: The Message, Form, and Background of the Old Testament* (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1982), 131. ²John Taylor, "The 'Five Books,'" in *Eerdmans' Handbook to the Bible*, ed. David Alexander and Pat Alexander (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1973), 122. ³తోరా అనునది హెబ్రీ బైబిల్ యొక్క మూడు భాగములలో ఒక భాగము. మిగిలిన రెండు ప్రవక్తలు మరియు రచనలు. ⁴ఈ వ్యాఖ్యానములో దేవునికి నాలుగు అక్షరాల పదమునకు (יהוה, *YHWH*) "యెహోవా" అను పదము ఉపయోగించబడినది. ఈ పేరు బైబిల్ యొక్క కొన్ని ఇంగ్లీష్ వెర్షన్లలో "Jehovah" అని అనువదించబడినది. ⁵Ronald F. Youngblood, *Exodus, Everyman's Bible Commentary* (Chicago: Moody Bible Institute, 1983), 12. ⁶Terence E. Fretheim, "Exodus, Book of," in *Dictionary of the Old Testament: Pentateuch*, ed. T. Desmond Alexander and David W. Baker (Downers Grove, Ill.: Inter-Varsity Press, 2003), 249. ⁷ఈ ఉదాహరణల కొరకు మరియు ఇతర వాటి కొరకు, చూడండి *Ibid.*, 249-50. ⁸*Ibid.*, 250. ⁹విమోచన ఈ పుస్తకము యొక్క ప్రాముఖ్యమైన అంశము (6:6, 7; 15:13). (Wilbur Fields, *Exploring Exodus*, Bible Study Textbook Series [Joplin, Mo.: College Press, 1976], 2.) ¹⁰కాబట్టి, నిర్గమకాండము యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశము "రక్షణ చరిత్ర" అని పిలువబడుదానిలో మరొక అధ్యాయమును అందించుట.

¹¹A book on interpreting the Bible contains a chapter entitled "The Prophets: Enforcing the Covenant in Israel." (Gordon D. Fee and Douglas Stuart, *How to Read the Bible for All Its Worth*, 2d ed. [Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 1993], 165.)

¹²Richard N. Soulen and R. Kendall Soulen, *Handbook of Biblical Criticism*, 3d ed., rev. and exp. (Louisville: Westminster John Knox Press, 2001), 32. ¹³విశ్రాంతి దిన హెచ్చరికలు నిర్గమ. 16:23-30; 20:8-11; 23:12; 31:13-16; 34:21; 35:1-3లో ఇవ్వబడినాయి. ప్రత్యక్ష గుడారమునకు కావలసిన వస్తువుల యొక్క పట్టిక నిర్గమ. 25:8-30:38; 31:6-11; 35:10-19; 36:8-39:32; 39:33-43లో ఇవ్వబడినది. ¹⁴Warren W. Wiersbe, *Be Delivered* (Colorado Springs, Colo.: Victor, 1998), 8. ¹⁵Fields, 5 నుండి సేకరించబడింది.